

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 37/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muuttamisesta sekä valtion ja kuntien kustannustenjaon tarkistuksesta aiheutuviksi muutoksiksi lainsäädäntöön

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 20 päivänä syyskuuta 2006 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muuttamisesta sekä valtion ja kuntien kustannustenjaon tarkistuksesta aiheutuviksi muutoksiksi lainsäädäntöön (HE 144/2006 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 146/2005 vp — Jouko Laxell /kok: Laki tuloverolain 127 a ja 127 b §:n muuttamisesta (läh. 19.12.2005)
- LA 27/2006 vp — Bjarne Kallis /kd ym.: Laki tuloverolain 95 §:n muuttamisesta (läh. 27.4.2006)
- LA 40/2006 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Laki tuloverolain 72 a §:n muuttamisesta (läh. 9.5.2006)
- LA 56/2006 vp — Reijo Paajanen /kok ym.: Laki tuloverolain 4 luvun muuttamisesta (läh. 27.9.2006)
- LA 59/2006 vp — Marja Tiura /kok ym.: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 9.11.2006)
- LA 81/2006 vp — Kari Uotila /vas ym.: Varallisuusverolaki ja laki tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muuttamisesta (läh. 18.10.2006)
- LA 82/2006 vp — Sari Essayah /kd ym.: Laki tuloverolain 105 a §:n muuttamisesta (läh. 18.10.2006)
- LA 114/2004 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Laki tuloverolain 124 §:n muuttamisesta (läh. 7.10.2004)
- LA 81/2005 vp — Pertti Hemmilä /kok: Laki tuloverolain 93 §:n muuttamisesta (läh. 6.9.2005)
- LA 107/2005 vp — Bjarne Kallis /kd ym.: Laki tuloverolain 124 §:n muuttamisesta (läh. 6.10.2005)
- LA 122/2005 vp — Ben Zyskowitz /kok ym.: Laki tuloverolain 93 §:n muuttamisesta (läh. 5.10.2005)

VaVM 37/2006 vp — HE 144/2006 vp

- LA 93/2006 vp — Bjarne Kallis /kd ym: Laki tuloverolain 124 §:n muuttamisesta (läh. 18.10.2006)
- LA 109/2006 vp — Jyri Häkämies /kok ym: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 18.10.2006)
- LA 110/2006 vp — Jyri Häkämies /kok ym: Laki tuloverolain 9 §:n muuttamisesta (läh. 18.10.2006)
- LA 121/2006 vp — Tuija Nurmi /kok: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 15.11.2006)
- LA 123/2006 vp — Tuija Nurmi /kok: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 15.11.2006)
- LA 148/2006 vp — Ulla Anttila /vihr ym.: Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta (läh. 8.11.2006)
- TPA 29/2005 vp — Annika Lapintie /vas: Kunnallisverovähennysten ulottaminen sosiaalietuuksiin (läh. 27.4.2005)
- TPA 52/2005 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Eläke- ja palkkatulon veron yhdenmukaisuus (läh. 8.6.2005)
- TPA 105/2005 vp — Toimi Kankaanniemi /kd: Eläketulon ja palkkatulon yhdenmukainen verokohtelu (läh. 23.11.2005)
- TPA 116/2005 vp — Unto Valpas /vas: Henkilöauton käytöstä aiheutuvien työmatkakulujen verovähennysoikeuden nostaminen (läh. 15.2.2006)

- TPA 68/2006 vp — Pertti Hemmilä /kok: Työmatkakulujen vähentäminen verotuksessa (läh. 14.6.2006)

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovaliokunta on antanut asiasta lausunnon (HaVL 39/2006 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Panu Pykönen, finanssisihteeri Fransiska Pukander ja neuvotteleva virkamies Merja Taipalus, valtiovarainministeriö
- yhteiskuntatutkimuksen päällikkö Jouko Kajanoja ja erikoistutkija Pertti Honkanen, Kansaneläkelaitos KELA
- ylitarkastaja Tomi Peltomäki, Verohallitus
- kirkkoneuvos Matti Halttunen, Kirkkohallitus
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- kehittämisspäälikkö Mikael Enberg, Suomen Kuntaliitto
- yhteysjohtaja Kerstin Ekman, Suomen Liikunta ja Urheilu ry
- veroasiantuntija Leena Romppainen, Suomen Yrittäjät ry
- pääekonomisti Jaana Kurjenoja, Veronmaksajain Keskusliitto.

Keskuskauppakamari on antanut asiassa kirjallisen lausuntonsa. Elinkeinoelämän keskusliitto on ilmoittanut, ettei sillä ole huomauttamista asiaan.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia, elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia, varainsiirtoverolakia, verontilityslakia ja kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä.

Vuoden 2007 veronkevennyksiin liittyen tuloverolaissa säädettyä valtionverotuksen ansiotulovähennystä ehdotetaan kasvatettavaksi. Tuloverolaissa säädettyä kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä pienennettäisiin kunnille veronkevennyksestä sekä matkakuluvähennyksen kasvattamisesta aiheutuvien verotuotto-menetysten kompensoimiseksi. Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennyskelpoista enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 4 700 eurosta 7 000 euroon.

Kotitalousvähennystä koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että kotitalousvähennys voitaisiin myöntää, vaikka kotitalous olisi saanut samaa lämmitysjärjestelmän perusparannustyötä varten energia-avustusta. Lisäksi kotitalousvähennystä koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, ettei kotitalousvähennystä voisi saada verovelvollisen itse tekemästä työstä tai työstä, jonka on tehnyt verovelvollisen kanssa samassa taloudessa asuva henkilö.

Luonnonsuojelulain perusteella maksettavien korvausten verokohtelua koskevat tuloverolain säännökset uudistettaisiin vastaamaan luonnonsuojelulaissa tapahtuneita muutoksia. Lisäksi urheilutulon käsite laajennettaisiin koskemaan myös ulkomailta saatuja urheilutuloja.

Kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännökseen ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan kuntien valtionosuuksia vähennetään valtionosuusprosentteja alentamalla yhteensä 185 miljoonalla eurola vuodesta 2008 tuolloin toteutettavan valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen yhteydessä. Tämä valtionosuuksien vähennys korvattaisiin kunnille jo vuodesta 2007 alkaen pienentämällä kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä siten, että kuntien verotulot kasvai-

sivat vastaavalla euromäärällä. Vaikutukset verovelvollisten asemaan otettaisiin huomioon valtionverotuksen veroperusteissa.

Verontilityslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että seurakuntien yhteisöveron jako-osuutta alennettaisiin 1,94 prosentista 1,75 prosenttiin ja valtion jako-osuutta korotettaisiin vastaavasti 76,03 prosentista 76,22 prosenttiin. Tuloverolakiin ja verontilityslakiin ehdotetaan tehtäväksi yhteisöveron jako-osuusmuutoksia vastaavat muutokset.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta. Muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa. Kotitalousvähennyksen ja energia-avustuksen yhteensovittamista koskevaa muutosta sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Verontilityslain 12 §:ää sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2007 tehtäviin yhteisöveron tilityksiin.

Eduskunta-aloitteet

LA 114/2004 vp, LA 107/2005 vp ja LA 93/2006 vp. Lakialoiteissa ehdotetaan, että luovutusvoitto omaisuudesta, joka perustuu lyhytaikaiseen alle kuuden kuukauden omistukseen, joutuisi kireämmän verotuksen kohteeksi ja voitto, joka perustuu yli kahdenkymmenen vuoden omistukseen, vastaavasti lievemmän verotuksen kohteeksi.

LA 81/2005 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan tuloverolain 93 §:ään muutosta, joka mahdollistaisi laajemmalti matkakuluvähennyksen oman auton käytöstä: henkilöille, jotka voivat osoittaa tarvitsevänsä omaa autoa työtehtäviensä asianmukaiseen suorittamiseen, sekä henkilöille, joille oman auton käyttö selkeästi kohtuullistaa työmatkoihin käytettävää aikaa.

LA 122/2005 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan työmatkakulujen verovähennyksen omavastuun pudottamista 450 euroon ja vähennyksen enimmäismäärän korottamista 5 500 euroon.

LA 146/2005 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että verovelvollinen voi käyttää kotitalousvähennystä työkorvauksen 80-prosenttiseen vähentämiseen tuloverosta. Lisäksi ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen omavastuuosuus 100 euroa poistettaisiin kokonaan.

LA 27/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että verovelvollinen saisi vähentää palkkatulostaan myös muun kuin kotipaikkakunnalla sijaitsevan asunnon asumiskustannukset silloin, kun hänelle myönnetään työmatkavähennys viikonloppumatkoista. Näitä asumiskustannuksia saisi kuitenkin vähentää enintään 5 600 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 400 euroa (omavastuuosuus).

LA 40/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että tuloverolain määritelmää tilapäisestä työskentelystä erityisellä työntekemispaikalla väljennetään siten, että laissa asetettujen kahden ja kolmen vuoden määräaikaohella otetaan huomioon myös työntekijälle tosiasiallisesti syntyneet kulut majoituksesta ja matkakustannuksista verovelvollisen selvityksen perusteella.

LA 56/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan tuloverolain (1535/1992) 116 a—c §:n muuttamista siten, että urheilutulona pidettäisiin myös ulkomailta saatua tuloa, valmennusrahastoa koskeva valmennuskate nostettaisiin 50 000 euroon sekä urheilijarahaston 50 000 euron tai 30 prosentin enimmäissiirtoraja poistettaisiin kokonaan. Lisäksi urheilurahaston varojen tulouttamista on syytä helpottaa muuttamalla nykyinen 5—10 vuoden tuloutusperiodi 2—15 vuoden mittaiseksi.

LA 59/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan kotitalousvähennyksen laajentamista suunnittelu-työhön. Vähennys-oikeuden tulisi laajentua koskemaan vain rekisteröityihin alan järjestöihin (SI ry / SIO / SAFA) kuuluvan suunnittelijan te-

kemää kosteiden tilojen (pesutilojen, keittiön, kodinhoito-, sauna- ja kellaritilojen) sellaisten tilojen, materiaalien ja kiintokalusteiden suunnittelua, jotka kuuluvat asuntojen perusvarustukseen.

LA 81/2006 vp. Lakialoite liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen, ja se on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 144/2006 vp. Aloitteessa ehdotetaan, että eräisiin etuuksiin ryhdyttäisiin soveltamaan kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen kaltaista sosiaalitulovähennystä, josta aloitteessa käytetään nimitystä kunnallisverotuksen sosiaalitulovähennys ja jonka täysi määrä olisi täyden kansaneläkkeen suuruinen. Lisäksi otettaisiin uudelleen käyttöön varallisuusvero säätämällä voimaan kumottu varallisuusverolaki ja verolle säädettäisiin samalla tässä uudessa varallisuusverolaissa asteikko sellaiseksi kuin se oli vuoden 2004 verotuksessa.

LA 82/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen kehittämistä niin, että siinä otettaisiin huomioon aloitteessa tarkemmin kuvatuin tavoin lasten elatusvähennystä suurentavana tekijänä.

LA 109/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen 2 300 euron enimmäismäärä ulotettaisiin kaikkeen vähennyksen piirissä olevaan työhön eli myös remonttityöhön. Lisäksi ehdotetaan, että vähennyksen käyttöala laajennettaisiin koskemaan kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalveluita. Vähennystä ehdotetaan laajennettavaksi myös siten, että se koskisi sellaista kotona teetettyä työtä, jonka vanhemmat teettävät niiden lastensa asunnoissa, joilla on alaikäisiä lapsia.

LA 110/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan tuloverolakeja muutettavaksi siten, että toisella paikkakunnalla työn vuoksi yöpymään joutuvat henkilöt saavat vähentää tästä aiheutuvia kustannuksia palkkatulostaan tulonhankkimisvähennyksen lisäksi 3 000 euroa. Vähennystä ei saisi tehdä siltä osin kuin verovelvollinen saa vähen-

tää samoja kustannuksia tuloverolain 95 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella.

LA 121/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että kuolinpesät lisättäisiin kotitalousvähennyksen vähennysoikeuden piiriin. Kuolinpesän kotitalousvähennys koskisi vain yhtä 2 300 euron vähennysoikeutta vuodessa eikä menisi pääluvun/osakkaiden määrän mukaan.

LA 123/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että kotiin palkatun henkilön palkkaukseen liittyvät menot tulisi kokonaan olla vähennyskelpoisia verotuksessa.

LA 148/2006 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan kotitalousvähennyksen laajentamista siten, että vanhemmilla olisi oikeus kotitalousvähennykseen lapsen kodissa työllistetyn perusteella, jos lapsi on vammaisen tai vakavasti pitkäaikais-sairas.

TPA 29/2005 vp. Toimenpideoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin opintorahavähennyksen kaltaisen vähennyksen ulottamiseksi myös pienimpien sosiaalietuuksien varassa eläville ihmisille sekä toimenpiteisiin, joilla valtio korvaa uudistuksesta kunnille aiheutuvat kustannukset.

TPA 52/2005 vp ja TPA 105/2005 vp. Toimenpideoitteissa ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin eläketuloista perittävän veron ja palkansaajan samansuuruisista tuloista perittävän veron yhdenmukaistamiseksi siten, että eläketulon vero ja eläketulosta perittävät maksut eivät voisi koskaan olla suurempia kuin vastaavalla tulotasolla palkkatulosta perittävän veron ja maksujen määrä.

TPA 116/2005 vp. Toimenpideoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin henkilöautolla tehtävien asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten verovähennysoikeuden nostamiseksi vastaamaan polttonesteiden hinnannoususta johtuvaa kulujen kasvua.

TPA 68/2006 vp. Toimenpideoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin työmatkakulujen verovähennysjärjestelmän selkeyttämiseksi sekä oman auton nykyistä laajemman käytön sallimiseksi ja että hallituksen tulee toimenpiteillään varmistaa kansalaisten oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu vähentämällä kohtuutonta byrokratiaa sekä suurta tulokinnanvaraisuutta työmatkakulujen vähentämis-oikeudessa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä eräin vähäisin muutosesityksin.

Veronkevennykset ja valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen aikais-taminen

Hallituksen esitys on osa sitä laajaa kokonai-suutta, joka perustuu viimeisen tulopoliittisen sopimuksen yhteydessä tehtyyn hallituksen kan-nanottoon 30.11.2004. Hallitus sopi tuolloin sii-tä, että ansiotulojen verotusta kevennetään vuosi-na 2005—2007 yhteensä 1 700 milj. euroa.

Ensi vuodeksi ehdotetut kevennykset ovat siis viimeinen osa tätä kokonaisuutta. Niiden vaiku-tus on 590 milj. euroa, minkä lisäksi verotusta ehdotetaan kevennettäväksi 65 milj. eurolla, jota veronkevennys toteutuisi kaikilla tulotasoilla vähintään hallituksen kannanoton suuruisena. Nyt ehdotetut muutokset merkitsevät siis yhteensä 655 milj. euron kevennyksiä ansiotulo-jen veroihin.

Esitykseen liittyy veronkevennysten lisäksi myös merkittävä rakenteellinen painotus; sen lisäksi, että verotuottomenetykset tulevat val-tion rasitukseksi, kuten yleisesti viime vuosina, kunnallisverotuksen veropohjaa tiivistetään

supistamalla kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen soveltamisalaa. Sitä kautta kunnille voidaan kompensoida niin ehdotetuista muutoksista aiheutuvat verotuottomenetykset, noin 24 milj. euroa, kuin valtion ja kuntien välisen kustannusten jaon tarkistuksen viimeinen erä 185 milj. euroa, joka muutoin tulisi maksettavaksi vasta vuonna 2008. Määrä on tarkoitus ottaa huomioon vastaavasti vuoden 2008 valtionosuuksien tarkistuksessa.

Valiokunta pitää näitä esityksen keskeisimpiä linjauksia perusteltuina. Ne tukevat yleistä työllisyyspolitiikkaa lisäämällä työn tarjontaa ja kysyntää sekä parantamalla työnteon kannattavuutta suhteessa yhteiskunnan tukiin. Lisäksi ne vahvistavat kuntien verotulopohjaa ja lisäävät kunnallisverotuksen läpinäkyvyyttä.

Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena myös sitä tapaa, jolla veronkevennykset on tarkoitus toteuttaa eli suurentamalla valtionverotuksen ansiotulovähennystä ja keventämällä valtion tuloveroasteikkoa. Asteikon rakenteellinen muutos neliportaiseksi vastaa sekin keskeisiä verolinjauksia.

Hallintovaliokunnan lausunto

Hallintovaliokunta on pitänyt esitystä yleisesti perusteltuna ja tervetulleena. Sen mielestä kuntien taloustilanteen kannalta on tärkeää, että kustannustenjaon tarkistus toteutetaan nopeutetussa aikataulussa kokonaisuudessaan kuluva vaalikauden aikana. Esitys on perusteltu tältä osin, vaikka siitä aiheutuu kuntakohtaisesti vähäisiä eroja verrattuna siihen vaihtoehtoon, että tarkistus olisi tehty valtionosuuksia lisäämällä. Valiokunta tähdentää kuitenkin, että samalla, kun kunnille annetaan uusia tehtäviä, tulee huolehtia myös tehtävien edellyttämän rahoituksen riittävyydestä.

Hallintovaliokunta pitää esitystä perusteltuna myös siltä osin kuin siinä korvataan kunnille vähennysten muutoksista aiheutuvat verotulomenetykset. Esitys vastaa tältä osin hallitusohjelman linjauksia.

Hallintovaliokunta on ottanut lisäksi vielä kantaa seurakuntien yhteisöveron merkityk-

seen. Tätä on käsitelty erikseen jäljempänä omassa asiayhteydessään.

Muut ehdotetut muutokset

Hallituksen esitys sisältää edellä mainittujen periaatteellisten ehdotusten lisäksi eräitä yksittäisiä muutosehdotuksia. Seuraavassa niitä käsitellään vain siltä osin kuin siihen on aihetta valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esitettyjen näkökohtien perusteella.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen siltä osin kuin se koskee kotitalousvähen-nyksen käyttöalan laajennusta pientalojen lämmitystapamuutoksiin tai itse tehdyn työn rajaa-mista vähennyksen piiristä. Samoin kuolinpesän tulosta tehtäviä vähennyksiä koskeva muutos on perusteltu ja verovelvollisten edun mukainen. Lakeihin 2 ja 3 ehdotetut muutokset ovat puolestaan täysin teknisiä lakiviittauskorjauksia.

Seurakuntien yhteisöveron jako-osuus

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennykseen ehdotetut muutokset kasvattavat kuntien verotulojen lisäksi myös seurakuntien verotuloja. Niiden on arvioitu lisääntyvän noin 11 milj. euroa. Koska esityksen tarkoituksena on vaikuttaa vain kuntien asemaan, on seurakuntien ennakoitu verotulonlisäys tarkoitus ottaa huomioon verontilityslakia muuttamalla. Seurakuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta ehdotetaan sen vuoksi alennettavaksi nykyisestä 1,94 prosentista 1,75 prosenttiin. Muutos 0,19 prosenttiyksikköä vastaisi siis arvioitua verotulojen kasvua 11 milj. euroa.

Valiokunta pitää ehdotusta johdonmukaisena ja perusteltuna, koska esityksen tarkoituksena ei ole kasvattaa seurakuntien verotulokertymää. Näin kävisi, jos jako-osuutta ei alennettaisi. Sama koskee myös sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksupohjaa, minkä vuoksi myös sairaanhoitomaksuprosenttia on tarkoitus alen-taa nousua vastaavasti.

Hallintovaliokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että seurakuntien yhteisövero-osuus on tarkoitettu mm. kattamaan seurakuntien velvol-lisuudeksi säädetyn hautaustoimen kustannuk-

set koko väestön osalta. Yhteisöverotuotoilla katetaan myös muiden yhteiskunnallisesti merkittävien toimien kustannuksia. Hallintovaliokunta korostaa sen vuoksi valtion velvollisuutta osaltaan huolehtia siitä, etteivät yhteisöverojärjestelmässä tapahtuvat muutokset heikennä kirkon mahdollisuuksia hoitaa yhteiskunnallisia tehtäviään. Valtiovarainvaliokunta yhtyy tähän näemykseen.

Asunnon ja työpaikan väliset matkakulut

Esityksen eränä tarkoituksena on edistää työvoiman liikkuvuutta verotuksen keinoin ja siten helpottaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista. Tätä on pidetty tärkeänä, jotta vallitseva myönteinen työllisyys- ja talouskehitys voisi jatkuva vahvana myös vastaisuudessa.

Asunnon ja työpaikan välisten matkakulujen verovähennysoikeuden ylärajaa ehdotetaan nostettavaksi näistä syistä 4 700 eurosta 7 000 euroon. Tämä pienentäisi verotuloja yhteensä noin 14 milj. euroa. Vähennys kattaisi 145 kilometrin päivittäiset matkat oman auton käytön perusteella laskettuna ja kannustaisi näin laajentamaan työssäkäyntialueita nykyisestä.

Valiokunta puoltaa esitystä ja katsoo samalla, ettei vähennysoikeuden ylärajaa tule poistaa kokonaan, kuten valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu. Perusteet ovat sekä periaatteelliset että fiskaaliset; asunnon ja työpaikan välisten matkakulujen on vakiintuneesti katsottu olevan ainoastaan osittain tulonhankkimiskulujen luonteisia. Ylärajalla on merkitystä myös verotulojen kannalta.

Valiokunta ei pidä perusteltuna myöskään sitä, että vähennykseen sisältyvää omavastuusuutta alennettaisiin nykyisestä 500 eurosta tai että siitä luovuttaisiin kokonaan. Näin verotuki kohdistuu verovelvollisiin, joilla on matkakulua vähäistä enemmän. Omavastuu kattaa nykyisellään käytännössä esimerkiksi pääkaupunkiseudulla ns. sisäisistä matkoista perittävät kustannukset. Vähäinenkin muutos toisi vähennyksen piiriin huomattavan määrän verovelvollisia ilman, että hyöty olisi heidän kannaltaan merkittävä. Muutos lisäisi merkittävästi myös hallin-

nollista työtä ja olisi siten verotusmenettelyn kehittämislintojen vastainen.

Luonnonsuojelulain mukaiset korvaukset

Valiokunta puoltaa muutosehdotusta, jonka tarkoituksena on selventää suojelupäätöksiin vuoksi maksettavien kertakaikkisten korvausten verovapautta. Tarkoitus on siis, että kaikki nykyisen luonnonsuojelulain (1096/1996) 53 §:n mukaiset korvaukset taloudellisen hyödyn menetyksistä olisivat verovapaita.

Säännökseen soveltamisalana ehdotettu tarkennus on sen sijaan herättänyt epäselvyyttä valiokunnassa. Hallitus ehdottaa, että säännös koskisi ainoastaan luonnollisia henkilöitä, kuolinpesiä ja yhteismetsiä. Sen ulkopuolelle jäisivät näin esimerkiksi tuloverolain nojalla verotettavat yhteisöt.

Valiokunta katsoo, ettei säännöksen soveltamisalaa ole syytä muuttaa nykyisestä. Tätä puoltaa erityisesti se, että metsäomistus on aiempaa pirstoutuneempaa, ja yhteisömuotoinen omistus sen seurauksena aiempaa yleisempi. Yhteisöjen taustalla on usein kuitenkin tavallisia luonnollisia henkilöitä, esimerkiksi sisarusjoukko, joka hoitaa metsäomistustaan yhteiseen lukuun yhtiömuodossa. Näissäkin tilanteissa pitäisi voida tukea lain luonnonsuojelutavoitteita.

Valiokunta esittää näistä syistä, että säännöksestä poistetaan siihen ehdotetut saajaa koskevat rajoitukset. Verovapaiden korvausten saajia voisivat siten olla suojelualueen omistajat siitä riippumatta, ovatko saajat luonnollisia henkilöitä, kuolinpesiä, yhteismetsiä vai tuloverolain nojalla verotettavia yhteisöitä. Verovapaus ei koskisi elinkeinotoimintaa harjoittavia yhteisöjä, kuten ei nykyisinkään.

Urheilutulo

Valiokunta kannattaa muutosehdotusta, jonka mukaan myös ulkomailta saatuja tuloja voitaisiin pitää rahastoimiskelpoisina urheilutuloina samoin edellytyksin kuin Suomesta saatuja tuloja. Muutos on perusteltu niin säätelyn syrjivyyden poistamiseksi kuin rahastointijärjestelmän yleisen tarkoituksen toteuttamiseksi. Ajatuksenahan on parantaa urheilijoiden mahdollisuuksia

sia kattaa tulevia valmennuskulujaan ja varautua urheilu-uran jälkeiseen aikaan.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu lisäksi, että urheilutulon jaksottamiseen liittyviä rajoja väljennettäisiin nykyisestä. Tämä koskisi ensinnäkin valmennusrahastoa, jonka verovapaata vuotuista enimmäismäärää tulisi ehdotuksen mukaan nostaa nykyisestä 20 000 eurosta 50 000 euroon. Lisäksi urheilijarahastoon tulisi voida siirtää urheilutuloa rajoituksesta, kun nykyisin verovapaan siirron enimmäismäärä on 30 prosenttia verovuoden urheilutulosta, enintään kuitenkin 50 000 euroa vuodessa. Kertyneet varat tulisi voida nostaa urheilu-uran päättymistä seuraavien vähintään kahden ja enintään kymmenen vuoden aikana, kun nykyinen nosto-oikeus alkaa aikaisintaan viiden vuoden kuluttua uran päättymisestä.

Muutoksilla tähdättäisiin siihen, että urheilijat voisivat valmistautua urheilu-uran jälkeiseen aikaan mahdollisimman hyvin ja esimerkiksi kouluttautua uuteen ammattiin ilman yhteiskunnan tukia. Valmennusrahastokaton korotusta on pidetty tärkeänä ennen muuta siksi, että urheilija voisi turvata tarpeen vaatiessa myös omakustanteisen valmentautumisen. Tällainen saattaa tulla ajankohtaiseksi esimerkiksi loukkaantumisen jälkeen.

Näiden keskeisten muutosesitysten lisäksi on ehdotettu, että urheilutulon alaraja muutettaisiin samaksi kuin urheilijoiden eläke- ja tapaturma-laissa oleva vakuuttamisvelvollisuuden raja. Nykyinen 9 400 euron raja tulisi sen vuoksi nostaa 9 600 euroon.

Valiokunta puoltaa muutosesitystä ainoastaan siltä osin kuin se koskee urheilutulon alarajan nostamista 9 600 euroon. Valiokunta esittää sen vuoksi, että tuloverolain 116 c §:n 1 ja 3 momenttiin tehtäisiin tätä koskeva muutos.

Muulta osin valiokunta ei ole nähnyt aiheita muutoksiin ainakaan tässä yhteydessä. Rajoja korotettiin hiljattain vuonna 2003, eikä tarve käytännössä ole muuttunut siitä. Nykyisiä rahoitumahdollisuuksia ei ole edelleenkaan käytetty yleisesti täysimääräisesti hyväksi. Esimerkiksi ammattijääkiekkoilijoista vain noin kolmannes rahastoi urheilutuloaan tällä hetkellä.

Lisäksi jääkiekkoilijoiden keskimääräinen rahasto-osuus oli vielä vuoden 2005 lopussa hie-
man vajaat 40 000 euroa.

Muutokset olisivat ongelmallisia myös verotuksen tasapuolisuusvaatimuksen kannalta. Nykysääntely merkitsee sinällään jo muita edullisempaa verokohtelua. Tämä ero kasvaisi muutosten myötä.

Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistötulon verotus

Asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu lisäksi, että yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöstä saaman muun kuin elinkeinotulon verotuksesta luovuttaisiin kokonaan. Tätä puoltaisivat ennen kaikkea käytännölliset syyt, koska asian fiskaalinen merkitys on vähäinen.

Valiokunta ei puolla ehdotusta, koska kuntien verotulopohja on parhaillaan yleisen pohdinnan alainen. Erillismuutoksiin ei ole siten aiheita juuri nyt. Yleishyödyllisten yhteisöjen verotukseen liittyy lisäksi jo nykyään merkittäviä huojuksia, jotka koskevat mm. kiinteistöstä saadun tulon verotusta. Lisähuojennus ei olisi perusteltu tähänkään nähden.

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on päätenyt käsittelemiensä eduskunta-aloitteiden suhteen kielteiselle kannalle.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että 2.—5. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset),

että lakialoitteet LA 114/2004 vp, LA 81/2005 vp, LA 107/2005 vp, LA 122/2005 vp, LA 146/2005 vp, LA 27/2006 vp, LA 40/2006 vp, LA 56/2006 vp, LA 59/2006 vp, LA 81/2006 vp, LA 82/2006 vp, LA 93/2006 vp,

LA 109/2006 vp, LA 110/2006 vp,
LA 121/2006 vp, LA 123/2006 vp,
LA 148/2006 vp hylätään ja

että toimenpideoitteet TPA 29/2005
vp, TPA 52/2005 vp, TPA 105/2005 vp,
TPA 116/2005 vp ja TPA 68/2006 vp
hylätään.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 48 §:n 4 momentti, 80 §:n 7 kohta, 93 §:n 1 momentti, 105 a §:n 2 momentti, 108 §, 116 a §:n 2 momentti, 116 c §:n 1 ja 3 momentti, 124 §:n 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 3 momentti ja 127 b §:n 2 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 80 §:n 7 kohta laissa 1389/1995, 93 §:n 1 momentti ja 116 c §:n 3 momentti laissa 896/2001, 105 a §:n 2 momentti ja 124 §:n 3 momentti laissa 1275/2004, 108 § laeissa 1502/1993 ja 1126/1996, 116 a §:n 2 momentti laissa 229/1999, 116 c §:n 1 momentti laissa 1065/2003, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 3 momentti laissa 1128/2005 ja 127 b §:n 2 kohta laissa 1162/2002, sekä lisätään 127 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 995/2000 ja 1273/2004 sekä mainitussa laissa 1128/2005, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

48 §
(Kuten HE)

116 c §
Urheilijarahasto

80 §

Verovapaat vakuutus- ja vahingonkorvaukset

Veronalaisia korvauksia eivät ole:

7) luonnonsuojelulain nojalla *suojelualueen omistajalle maksettu kertakaikkinen korvaus* niistä taloudellisen hyödyn menetyksistä, joita mainitun lain mukaisesta suojelusta *omistajalle* aiheutuu.

93, 105 a, 108 ja 116 a §
(Kuten HE)

Urheilijalla, jonka verovuoden urheilutulo on ennen tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuneiden menojen vähentämistä vähintään 9 600 euroa, on oikeus siirtää urheilutulostaan verovapaasti urheilurahastoon enintään 30 prosenttia urheilutulon bruttomäärästä laskettuna ja samalla enintään 50 000 euroa vuodessa.

Urheilu-ura katsotaan päättyneeksi, jos urheilutulo kahtena peräkkäisenä vuotena jää alle 9 600 euron eikä urheilija osoita urheilijarahastolle jatkavansa urheilu-uraansa taikka jos vammutumisen tai urheilijan rahastolle tekemän ilmoituksen vuoksi urheilu-ura on päättynyt.

124, 125, 127 a ja 127 b §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Markku Koski /kesk	Markku Rossi /kesk
vpj.	Matti Ahde /sd	Matti Saarinen /sd
jäs.	Christina Gestrin /r	Anni Sinnemäki /vihr
	Kyösti Karjula /kesk	Irja Tulonen /kok
	Jari Koskinen /kok	Kari Uotila /vas
	Pekka Kuosmanen /kok	Jukka Vihriälä /kesk
	Reijo Laitinen /sd	vjäs. Mikko Immonen /vas (osittain)
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	Bjarne Kallis /kd
	Pekka Nousiainen /kesk	Esko Kiviranta /kesk (osittain)
	Tuija Nurmi /kok	Mikko Kuoppa /vas (osittain)
	Pirkko Peltomo /sd (osittain)	Aulis Ranta-Muotio /kesk (osittain)
	Iivo Polvi /vas	Maija Rask /sd (osittain)
	Virpa Puisto /sd	Pia Viitanen /sd (osittain).

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut
valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Ns. kakkosasunnosta aiheutuvien kustannusten verovähennyskelpoisuus

Työllisyys ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmiin vastaaminen on yksi hallituksen vuoden 2007 budjettiesityksensä tavoitteiksi nostamia asioita. Budjettiesityksen taustamuistion mukaan "on tultu uuteen tilanteeseen, jossa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto on yhä suurempi haaste vahvan työllisyys- ja talouskehityksen jatkumiselle. Näissä oloissa työvoimapolitiikan rooli hyvän työllisyyskehityksen turvaamisessa korostuu. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työvoiman liikkuvuuteen, työttömien valmiuksien parantamiseen ja aktiiviseen työnhakuun sekä rakennemuutospaikkakuntien tilanteen helpottamiseen." Hallitus esittääkin työvoiman liikkuvuuden lisäämiseksi mm. matka-avustuksen maksamista neljältä kuukaudesta, harkinnanvaraisen muuttoavustuksen käyttöönottoa ja työmatkakuluvähennyksen enimmäismäärän tuntuvaa korottamista.

Kokoomus tukee työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista. Erityisesti työmatkakuluvähennyksen enimmäismäärän nostoa kokoomus on vaatinut jo usean vuoden ajan ja on tyytyväinen hallituksen halukkuuteen toteuttaa nyt tämä muutos. Samalla on kuitenkin todettava, että osa hallituksen esittämistä toimenpiteistä on vaikutuksiltaan hyvin rajallisia. Esitämme hallituksen päättämien toimenpiteiden lisäksi tuloverolakia muutettavaksi siten, että ensi vuoden alusta lähtien toisella paikkakunnalla (kuin oma vakituinen asuinkunta) työn vuoksi yöpymään joutuville henkilöille annetaan mahdollisuus vähentää tästä aiheutuvia kustannuksia verotuksessaan. Vähennyksen saa tehdä, mikäli tällainen työn vuoksi yöpyminen on säännöllistä, tapahtuu oman asuinkunnan mukaan määräytyvän työssäkäyntialueen ulkopuolella ja tapahtuu päätoimisen työskentelyn vuoksi.

Verovelvollinen saisi vähentää palkkatulostaan tulonhankkimisvähennyksen lisäksi 3 000 euroa tällaisessa tilanteessa. Toisella paikkakunnalla työssä käyvä henkilö voi järjestää työskentelypaikkakunnalla majoituksensa usealla eri tavalla, kuten vuokraamalla tai ostamalla itselleen asunnon tai yöpymällä esimerkiksi huoneistohotellissa. Yöpymisestä aiheutuu luonnollisesti myös muita kustannuksia kuin majoituskustannukset. Kyseisellä kiinteällä vähennyksen määrällä (3 000 euroa) katetaan kuukausittain 250 euron edestä yöpymisen aiheuttamia kustannuksia. Vähennystä ei saisi tehdä siltä osin kuin verovelvollinen saa verotuksessaan vähentää samoja kustannuksia tuloverolain 95 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella. Verohallinnon tulee antaa tarkemmat ohjeet vähennysoikeuden määräytymisestä ja siitä tavasta, jolla verovelvollisen on osoitettava olevansa oikeutettu kyseiseen vähennykseen.

Kotitalousvähennyksen kehittäminen

Kokoomuksen eduskuntaryhmä esittää kotitalousvähennyksen 2 300 euron enimmäismäärän ulottamista kaikkeen vähennyksen piirissä olevaan työhön (myös remonttityöhön) sekä esittää ko. vähennyksen käyttöalan laajentamista koskemaan kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalveluita. Samalla vähennys on ulotettava sellaiseen kotona teetettyyn työhön, jonka vanhemmat teettävät niiden lastensa asunnoissa, joilla on alaikäisiä lapsia. Kokoomus on jättänyt asiasta myös talousarvioaloitteen.

Kokemukset kotitalousvähennyksestä ovat olleet myönteisiä, ja vähennys on osoittautunut kustannustehokkaaksi tavaksi tukea uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä. Vähennyksen käyttö on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi, ja sillä olikin vuonna 2004 noin 175 000 käyttäjää (lisäystä vuoteen 2003 verrattuna 23 %) vähennysten määrän noustessa yli 110 miljoonan euron (lisäystä 19 %). Keskimääräinen koti-

talouskohtainen vähennys oli 630 euroa. Maaliskuussa 2006 ilmestyneen tutkimuksen (TM Työpoliittinen tutkimus 310/2006) mukaan kotipalveluita ostettiin vuonna 2004 yhteensä 457 miljoonalla eurolla. Kotitalousvähennyksellä aikaansaadut työpaikat ovat tutkimuksen mukaan markkinaehtoisia eli todellisia uusia työpaikkoja, joten niillä ei ole syrjäyttämisaikutuksia muiden työpaikkojen suhteen.

Em. tutkimuksen mukaan kotitalousvähennyksellä luodut työpaikat maksavat kansantaloudellisesti tarkasteltuna itsensä takaisin. Kotitalousvähennyksellä on myös muita tunnettuja taloudellisesti ja yhteiskunnallisesti merkittäviä vaikutuksia — mm. pimeästi tehdyn työn väheneminen, yhteiskunnallisen työnjaon tehostuminen, naisten työmarkkina-aseman parantuminen, taloutta aktivoivan kulutuksen lisääntyminen sekä kotitalouksien oman työnteon ja vapaa-ajan lisääntyminen.

Hallitus uudisti kuluvan vuoden alusta kotitalousvähennystä siten, että vähennyksen enimmäismäärä kaksinkertaistettiin 2 300 euroon siltä osin kuin kyse on kotitalous-, hoiva- tai hoivotyöstä. Kokoomuksen eduskuntaryhmä ilmaisi tätä lakimuutosta käsiteltäessä tyytyväisyytensä hallituksen haluun kehittää kotitalousvähennystä. Kokoomus oli aikaisemmin esittänyt jo kahden otteeseen kotitalousvähennyksen enimmäismäärän kaksinkertaistamista. Kuitenkin jo viime vuonna toimme esille hallituksen ratkaisun remonttityön (asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö) jättämisestä korkeamman enimmäismäärän ulkopuolelle jättävän uudistamisen puolittiehen, eikä hallitus siten ole kyennyt hyödyntämään kaikkia kotitalousvähennyksen potentiaalisia työllisyysvaikutuksia. Kokoomus korostaa edelleen, ettei kotitalousvähennyksen enimmäismäärän kaksinkertaistamisen ulkopuolelle pidä jättää mitään kotona teetetävää työtä. Hallitus perusteli ratkaisua saavutettavissa olevien työllisyysvaikutusten pienuudella. Kuitenkin juuri remonttityö kattaa em. tutkimuksenkin mukaan suurimman osan kotitalousvähennyksen määrästä ja suurimman osan syntyneistä työpaikoista. Myös remonttialan yrittäjät ovat todenneet enimmäis-

määrän korotuksen lisäävän kysyntää laajoille remonteille, joiden työllisyysvaikutukset olisivat heidän mukaansa kaikkein suurimpia.

Toinen kotitalousvähennykseen esitettävä muutos koskee käyttöalan laajentamista kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalveluihin. Tällöin kotitalousvähennyksen piiriin tuotaisiin mm. kotitietokoneen ja digisovittimen asentaminen käyttövalmiiksi. Edellä mainitun tutkimuksen yhteydessä selvisi myös, että kotitaloudet itse haluaisivat hyödyntää vähennystä atk- ja digipalveluiden hankintaan.

Kolmas vähennykseen esitettävä muutos laajentaisi kotitalousvähennyksen käyttöä tilanteisiin, jossa isovanhemmat ostavat kotipalveluita sellaisen lapsensa kotiin, jolla on alaikäisiä lapsia. Esiityksen taustalla on se tosiasia, että lapsiperheistä vain keskimääräistä hyvätuloisemmilla on mahdollisuus käyttää kotitalousvähennystä hyväkseen esimerkiksi säännölliseen ja jatkuvaan siivous- ja hoivatyöhön. Yhteistä aikaa on perheillä vähän, asunto- ja opintovelkaa usein paljon, ja eläminen nielee suurimman osan perheen käytettävissä olevista tuloista. Näinä elämän "ruuhkavuosina" monet vanhemmat saattaisivat mielellään kustantaa lastensa arkea helpottavia palveluita, mikäli yhteiskunta edes vähäisessä määrin tukisi tätä verotuksellisesti.

Seurakuntien osuus yhteisöveron tuotosta

Kokoomus pitää tärkeänä, että seurakuntien yhteisövero-osuus pidetään nykyisenä 1,94 prosentissa hallituksen esittämän 1,75 prosentin sijaan siitä huolimatta, että kirkollisverotulojen arvioidaan nousevan noin 11 miljoonaa euroa verovähennysten tason alentamisen johdosta. Tältä osin esitämme siis, ettei veronsaajaryhmien lakiin kirjattuja jako-osuuksia muuteta nykyisestäään.

Seurakuntien yhteisövero-osuudella katetaan muun muassa hautaustoimen kustannukset. Hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon tulee pitää yllä yleisiä hautausmaita koko väestölle. Hautaustoimen kokonaiskustannukset vuonna 2005 olivat 83,2 miljoonaa euroa. Hautaustoimilain antama lisävelvoite, jonka mukaan

seurakuntien tulee perustaa tunnuksettomia hautausmaita, tulee täysmittaisesti voimaan vuoden 2007 alusta ja lisää osaltaan hautaustoimen kustannuksia.

Eduskunnan hallintovaliokunnalle antamassaan lausunnossa Kirkkohallitus muistuttaa, ettei seurakuntien yhteisövero-osuutta ole kuitenkaan tarkoitettu yksinomaan hautaustoimen menoihin, vaan sillä on tarkoitus kattaa myös seurakuntien yhteiskunnallisia tehtäviä, vaikka tälle ei olekaan samanlaisia lainsäädännöllisiä perusteita. Pelkästään hautaustoimen ja kirkonkirjojen hoidon kokonaiskustannukset vuonna 2005 olivat 102,4 miljoonaa euroa, kun seurakuntien yhteisövero-osuuden tuotto samaan aikaan oli hiukan pienempi (102 miljoonaa euroa).

Seurakuntien yhteisöveron jako-osuuden leikkaaminen hallituksen esittämällä tavalla tarkoittaa hallintovaliokunnan lausunnon mukaan vuoden 2005 tasolla seurakunnille 11 miljoonan euron vähennystä. Yhteisövero-osuus ei siten kattaisi edes hautaustoimen kustannuksia eikä riittäisi lainkaan seurakuntien muiden yhteiskunnallisten tehtävien hoitamiseen. Vuosina 2002–2005 seurakuntien kirkollisverot ovat alentuneet noin 47 miljoonaa euroa erilaisten verovähennysten seurauksena. Tästä seurakunnille on kompensoitu vain 12 miljoonaa euroa. Seurakuntien kokonaisverotulot ovatkin vähentyneet neljän vuoden aikana 35 miljoonaa euroa.

Valtionosuusprosenttien pienentäminen johdun kustannustenjaon tarkistuksesta vuodelle 2006

Hallituksen esityksen 5. lakiehdotuksessa ehdotetaan kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännökseen lisättä-

vän: "Tarkistettaessa kustannustenjakoa vuoden 2008 alusta otetaan valtionosuusprosenttien alennuksena huomioon yhteensä 185 miljoonaa euroa, joka korvataan kunnille verotuksessa vuodesta 2007".

Hallituksen esityksen mukaan siis maksettaessa valtion ja kuntien välisen kustannusten jaon eli ns. pakkolainan vuodelle 2008 määrätty loppuerä (185 milj. euroa) jo vuonna 2007 vastaava summa otettaisiin huomioon tulevassa valtionosuusuudistuksessa valtionosuusprosentteja laskevana eränä. Kustannusten jaon tasauksen viimeinen erä annetaan kunnille pienentämällä kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä siten, että kuntien verotulot kasvavat vastaavalla määrällä.

Hallintovaliokunnan lausuntoon jätetyn erivän mielipiteen mukaisesti näitä kahta täysin erillistä asiaa ei olisi pitänyt lainkaan yhdistää toisiinsa. Kymmenen vuotta sitten hyväksytty ja useasti uudistettu kunnallisverotuksen ansiotulovähennys on täysin erillinen suhteessa tavanomaiseen kuntien ja valtion väliseen kustannustenjakoon tai valtionosuusprosentteihin. Tämän vuoksi esitämme lakiin esitettyä lisäystä kokonaan hylättäväksi.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 2. ja 3. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että 4. ja 5. lakiehdotus hylätään ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Vastalauseen muutosehdotukset).

*Vastalauseen muutosehdotukset***1.****Laki****tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 48 §:n 4 momentti, 80 §:n 7 kohta, 93 §:n 1 momentti, 105 a §:n 2 momentti, 108 §, 116 a §:n 2 momentti, 116 c §:n 1 ja 3 momentti, 124 §:n 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 1 ja 3 momentti ja 127 b §:n 2 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 80 §:n 7 kohta laissa 1389/1995, 93 §:n 1 momentti ja 116 c §:n 3 momentti laissa 896/2001, 105 a §:n 2 momentti ja 124 §:n 3 momentti laissa 1275/2004, 108 § laeissa 1502/1993 ja 1126/1996, 116 a §:n 2 momentti laissa 229/1999, 116 c §:n 1 momentti laissa 1065/2003, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 1 ja 3 momentti laissa 1128/2005 ja 127 b §:n 2 kohta laissa 1162/2002, sekä

lisätään 95 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1065/2003, uusi 5 kohta, 127 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 995/2000 ja 1273/2004 sekä mainitussa laissa 1128/2005, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi ja uusi 6 momentti, seuraavasti:

48, 80 ja 93 §
(Kuten VaVM)

127 a §

Kotitalousvähennys

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

— — — — —
5) *lisääntyneinä tulonhankkimismenoina* 3 000 euroa henkilön yöpyessä säännöllisesti oman vakituksen asuinkuntansa työssäkäyntialueen ulkopuolella päätoimisen työskentelyn vuoksi, ellei näitä lueta 4 kohdan mukaisesti palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneiksi muiksi menoiksi. (Uusi)

— — — — —
105 a, 108, 116 a, 116 c, 124 ja 125 §
(Kuten VaVM)

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö, asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö sekä kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalvelutyö. Vähennys on enintään 2 300 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa. (Poist.)

— — — — —
(3—5 mom. kuten VaVM)

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös työtä, joka on tehty verovelvollisen sellaisen täysi-ikäisen lapsen, jolla on alaikäinen tai alaikäisiä lapsia, käyttämässä asunnossa. (Uusi 6 mom.)

Vastalause 1

VaVM 37/2006 vp — HE 144/2006 vp

127 b §
(Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2006

Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok

Tuija Nurmi /kok
Irja Tulonen /kok

VASTALAUSE 2

Perustelut

Yritimme valiokunnassa korjata hallituksen verolinjauksia oikeudenmukaisemmiksi. Hallituspuolueiden enemmistö valiokunnassa kuitenkin torjui varallisuusveron panemisen Suomen rikkaimmille. Samoin se torjui ehdottamamme pieniä etuuksia saavia koskevan sosiaalitulo-vähennyksen, vaikka pieniä etuuksia verotetaan selvästi ankarammin kuin vastaavia palkkatuloja, niin että niitä saavat jo pelkästään veron takia joutuvat köyhyysrajan alapuolelle.

Hallituspuolueiden edustajat eivät myöskään halunneet korjata komennusmiesten verotuksen ongelmaa.

Valitettavasti myöskään vihreät ja kokoomus eivät halunneet valiokunnassa tukea esityksiämme.

Oikeudenmukaisuutta verotukseen

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä on esittänyt muutamaa kymmentätuhatta Suomen äveriäintä koskevan varallisuusveron palauttamista kahdesta syystä:

- yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi, kun kaikkein rikkaimmat osallistuvat yhteiskunnan menojen rahoittamiseen myös varallisuutensa perusteella
- lisätulojen saamiseksi kansalaisten palvelujen ja pienimpien etuuksien korottamisen rahoittamiseen.

Ei ole oikeudenmukaista, että kaikkein pienimpiä etuuksia verotetaan ankarammin kuin samansuuruisia työtuloja ja vieläpä niin, että näiden etuuksien saajat joutuvat veron takia köyhyysrajan alapuolelle, mutta samanaikaisesti miljoonaomaisuuksien omistajat vapautetaan verosta.

Oikeudenmukaisuutta voidaan lisätä vain

- korottamalla pienimpiä etuuksia
- keventämällä pienimpien etuustulojen verotusta ehdottamallamme sosiaalitulo-vähennyksellä

- lisäämällä kuntien rahoitusta, niin että ne voivat tarjota kansalaisille kunnolliset ja riittävät neuvola-, päiväkot-, koulutus-, terveydenhoito-, virkistys-, kulttuuri- ja vanhuspalvelut.

Ehdotimme valtiovarainvaliokunnassa varallisuusveron ottamista uudelleen käyttöön. Suomen rikkaiden puolelle asettuivat kuitenkin hallituspuolueiden keskustan, sosialidemokraattien ja ruotsalaisen kansanpuolueen kansanedustajien lisäksi myös kokoomuksen ja vihreiden edustajat kieltäytymällä ottamasta edes käsitelyyn varallisuusveron uudelleen käyttöön-ottoa koskevaa ed. Uotilan ym. lakialoitetta LA 81/2006 vp.

Tilapäinen työskentely erityisellä työnteke-mispaikalla

Ed. Kuopan ym. lakialoitteessa LA 40/2006 vp esitettiin, että tuloverolain määritelmää tilapäisestä työskentelystä erityisellä työnteke-mispaikalla väljennetään siten, että laissa asetettujen kahden ja kolmen vuoden määräaikaohella otetaan huomioon myös työntekijälle tosiasialisesti syntyneet kulut majoituksesta ja matkakustannuksista verovelvollisen selvityksen perusteella.

Tuloverotuksessa on vuosikymmenien ajan sallittu verottomien päivärahojen ja matkakulukorvausten maksaminen sellaisille työntekijöille, jotka joutuvat matkustamaan toiselle paikkakunnalle vaihteleviin työkohteisiin työnantajan määräyksestä tai sen vuoksi, että työ luonteeltaan edellyttää matkustusta eikä pysyvää työnteke-mispaikkaa ole. Tällaisten työntekijöiden työmatkakustannusten vähentämis-oikeutta on myös säädelty laissa erilaisin määräyksin. Käytännössä on syntynyt erilaisia tulkintaongelmia, ja lainsäädäntöä on eri aikoina tarkennettu. Viime vuosina paineita muutoksiin on syntynyt siitä, että eräät verotoimistot ovat tulkinneet hyvin ankarasti mm. telakoilla erilaisissa työkohteissa

työskentelevien matkatyöntekijöiden tai kokenusmiesten oikeutta verottomiin päivärahoihin. Työntekijöille on täysin yllättäen määrätty maksettavaksi jopa useiden tuhansien eurojen jälkiveroja, jotka ovat monissa tapauksissa aiheuttaneet työntekijöille ja heidän perheilleen suuria taloudellisia vaikeuksia.

Vuoden 2006 alusta tuloverolakia on muutettu lisäämällä siihen uusi 72 a §, jossa määritellään tilapäinen työskentely erityisellä työntekemispaikalla (1227/2005, HE 211/2005 vp). Uuden pykälän mukaan tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemispaikalla pidetään enintään kahden vuoden työskentelyä samassa työntekemispaikassa. Lisäksi voidaan tällaisena tilapäisenä työskentelynä pitää enintään kolmen vuoden työskentelyä samassa työntekemispaikassa, jos kyse on rajatun ajan kestävästä työkohteesta, joka on yli 100 kilometrin päässä verovelvollisen asunnosta ja varsinaisesta työpaikasta. Kahden vuoden ylittävältä ajalta matkakustannusten korvaukset ovat verotonta tuloa ainoastaan silloin, kun verovelvollinen on työmatkan takia yöpynyt erityisen työntekemispaikan sijainnin vuoksi tarpeellisissa majoitus-tiloissa. Laissa asetettujen määräaikaisten laskeminen aloitetaan alusta, jos työskentely samassa työntekemispaikassa on keskeytynyt yhtäjaksoisesti vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja verovelvollinen on tänä aikana työskennellyt toisessa työntekemispaikassa. Verohallitus on 23 maaliskuuta 2006 antanut eräitä ohjeita uuden säännöksen soveltamisesta.

Vaikka uusi säännös selventää lain tulkintaa ja korjaa joitakin tilanteita, joissa aikaisemman lain puitteissa jouduttiin kohtuuttomiin tulkitoihin, se on käytännössä liian jäykkä työelämän tarpeita ajatellen. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että käytännössä työkohteiden kestoa on vaikea ennustaa ja sopia etukäteen. Joissakin työkohteissa kahden tai kolmen vuoden määräaika on selvästi liian lyhyt. Matkatyö tai komennustyö vieraalla paikkakunnalla voi olla melko pitkäaikainenkin välttämättömyys monissa tapauksissa. Työmarkkinat ovat myös muuttuneet entistä epävarmemmiksi siten, että varsinkin perheellisen työntekijän on vaikea luottaa siihen, että

jollakin paikkakunnalla työmahdollisuudet ovat niin hyvät, että pysyvä muuttaminen sinne avautuvan työkohteen perusteella olisi järkevää. Voidaan ajatella esimerkiksi Tampereen seudulla asuvaa työntekijää, jonka varsinainen työntekemispaiikka on Tampereella. Hänelle avautuu mahdollisuus telakkatyöhön Turussa, ensin ehkä pari vuodeksi ja kaiken kaikkiaan neljäksi vuodeksi. Jos hän on perheellinen ja puoliso on töissä Tampereella, koko perheen muutto Turkuun voi olla liian uhkarohkeaa, varsinkin jos se johtaa puolison työpaikan menetykseen. Lain uusi muotoilu voi johtaa siihen, että hänen on ainakin neljäs vuosi työskenneltävä Turussa ilman niitä verottomia matkakulujen korvauksia, jotka lyhyemmiltä työkomennuksilta voisi saada. Jos tämä edellyttää esim. hotellissa asumista, lisäkustannukset voivat olla todella merkittäviä.

Tässä on pidettävä mielessä verottomien matkakulukorvausten varsinainen tarkoitus. Ne eivät ole ylimääräinen etu, vaan ne kompensoivat niitä lisäkustannuksia, joita työskentely vieraalla paikkakunnalla poissa kotoa aiheuttaa. Nämä kustannukset ovat lisääntyneitä matkakustannuksia, majoituskustannuksia, ruokailukustannuksia, tietoliikennekustannuksia ym. Verottomien kulukorvausten ansiosta omalla kotipaikkakunnallaan työskentelevät ja komennustöissä vieraalla paikkakunnalla työskentelevät työntekijät ovat keskenään tasaveroisemmassa asemassa. Verottomat kulukorvaukset edistävät työvoiman liikkumista. Ilman niitä monen työntekijän on vaikeampi harkita työskentelyä vieraalla paikkakunnalla, kenties useiden satojen kilometrien päässä kotoaan.

Verottomien matkakulukorvausten mahdollista väärinkäyttöä voidaan ehkäistä kontrolloimalla, mikä on ollut tosiasiallinen tilanne ja mitä kuluja työntekijälle on vieraalla paikkakunnalla työskentelystä aiheutunut. Usein varmaan jo tieto siitä, mikä on toisaalta työntekijän kotiosoite ja toisaalta työntekemispaikan osoite, riittää kertomaan, ovatko matkakulukorvaukset aiheellisia. Tieto työntekijän perhesuhteista voi myös olla olennainen tilannetta arvioitaessa. Tarvittaessa todisteena voivat olla kuitit matka-

kuluista, majoituksesta ym. tai työnantajan antamat todistukset ja selvitykset.

Näistä syistä ehdotimme valiokunnassa edellä mainitun aloitteen mukaisesti, että tuloverolain määritelmää tilapäisestä työskentelystä erityisellä työtekemispäikällä väljennetään siten, että työskentely voidaan katsoa tilapäiseksi kahden tai kolmen vuoden määrärajasta riippumatta, jos verottomien matkakulukorvausten aiheellisuus osoitetaan erilaisin selvityksin. Esitimme siis, että tuloverolain 72 a §:ään lisätään uusi momentti, jossa tilapäisen työskentelyn määritelmä väljennetään mainitulla tavalla.

Tätä aloitetta valiokunnan enemmistö ei hallinnut ottaa käsittelyyn.

Kunnallisverotuksen sosiaalitulovähennys

Etuustuloja ei koske ansiotulovähennys, joten niitä verotetaan ankarammin kuin palkkatuloja. Ehdotimme valiokunnassa em. Uotilan lakialoitetta myös siksi, että siinä oli ehdotettu uutta kunnallisverotuksen sosiaalitulovähennystä. Tämä vähennys olisi ollut lähtökohtaisesti samankaltainen kuin kunnallisverotuksen eläketulovähennys vähennyksen täyden määrän osalta ja vähennyksen täyden määrän ylittävien ansiotulojen vähennystä pienentävän vaikutuksen osalta.

Kunnallisverotuksen sosiaalitulovähennys koskisi seuraavia etuuksia:

- 1) työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 5 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut työttömyysetuudet,
- 2) sairausvakuutuslain (1224/2004) 7 luvun 1 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut sairauspäivärahaetuudet,
- 3) tapaturmavakuutuslain 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa (192/1987, 948/1992) tarkoitettu päivärahaetus,
- 4) liikennevakuutuslain (510/2004) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu työkyvyttömyyseläke ja pysyvän haitan korvaus,
- 5) kotihoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu kotihoidon tuki,
- 6) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain

(566/2005) 18 §:ssä tarkoitettu kuntoutusraha sekä muut veronalaiset kuntoutusetuudet (kuntoutustuki ja kuntoutusraha), jotka maksetaan ansioeläkelakien perusteella, sekä

- 7) opintotukilain (65/1994) 10 §:ssä tarkoitettu opintoraha.

Kuten tästä luettelosta havaitsee, vähennys olisi koskenut kaikkein pienituloisimpia. Se olisi auttanut monet heistä köyhyysrajan yläpuolelle.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että valtion tuloveroasteikkoon ehdotetut muutokset lieventävät myös eläke- ja etuustulojen verotusta. Tämä koskee luonnollisesti vain etuustuloja, jotka ylittävät valtionverotuksen alarajan, joksi ensi vuodeksi ehdotetaan 12 400 euroa. Sen sijaan ansiotulovähennys, josta on tullut yhä merkittävämpi tekijä veron määrän sääntelyssä, ei etuustuloja koske.

Valiokunnan enemmistö ei suostunut ottamaan tätä esitystä käsittelyyn.

Valtionverotuksen ansiotulovähennys

Valtionverotuksen ansiotulovähennys suo ehdotetussa muodossa liian suuren kevennyksen suuriin tuloihin, kun vähennyksen määrä pienenee 33 000 euron jälkeen vain 0,9 prosenttia puhtaasta ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Siksi ehdotimme valiokunnassa, että vähennys pieneneisi 33 000 euron jälkeen nopeammin eli 4 prosentilla. (1. lakiehdotus 125 §).

Valtionosuuden vähentäminen vuonna 2008

Hallituksen esityksen 5. lakiehdotuksena on laki kuntien valtionosuuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Siinä todetaan: "Tarkistettaessa kustannustenjakoa vuoden 2008 alusta otetaan valtionosuusprosenttien alennuksena huomioon yhteensä 185 miljoonaa euroa, joka korvataan kunnille verotuksessa vuodesta 2007."

Valtionosuusjärjestelmään oli tarkoitus tehdä laaja muutos kuluvalla vaalikaudella. Se on kuitenkin lykkäantynyt ensi vaalikaudelle. Täten ei nyt ole mahdollista arvioida ehdotetun vähennyksen vaikutusta osana tuota kokonaisuutta. Siksi 5. lakiehdotus on hylättävä.

Kuntatalous on muutoinkin ollut vaikeuksissa, sillä hallitus on kasvattanut edelleen aikaisemmilta vuosilta kertynyttä vajaiden indeksitarkistusten alijäämää.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 2.—4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että 5. lakiehdotus hylätään ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 125 §:n 2 momentti muutettuna seuraavasti:

1. lakiehdotus

125 §

Valtionverotuksen ansiotulovähennys

— — — — —
Vähennys on 3,6 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 400 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 4 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.
— — — — —

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2006

Iivo Polvi /vas
Kari Uotila /vas

Mikko Immonen /vas
Mikko Kuoppa /vas

VASTALAUSE 3

Perustelut

Hallituksen esitykseen (HE 144/2006 vp) sisältyy muutoksia viiteen verolakiin. Suurimmat muutokset koskevat tuloverolakia ja verontilityslakia.

Tuloverolain ja erillisenä esityksenä (HE 143/2006 vp) annetun tuloveroasteikon lieventäminen alentavat ansiotulojen verotusta ensi vuonna noin 655 miljoonalla eurolla. Valtion talouteen vaikuttaa tämän lisäksi kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen enimmäismäärän alentaminen, jota kompensoidaan 200 miljoonalla eurolla.

Verovelvollisten hyöty tuloveronkevennyksistä ja veroluonteisten maksujen muutoksista vaihtelee. Veronmaksajain Keskusliiton laskelmien mukaan pienituloisen (1 722 e/kk) vero kevenee 14 eurolla kuukaudessa ja suurituloisen (6 886 e/kk) 34 eurolla kuukaudessa. Pienituloisen eläkeläisen (759 e/kk) vero alenee yhdellä eurolla kuukaudessa ja 13 eurolla, jos eläketulo on 2 240 euroa kuukaudessa.

Kristillisdemokraattien vaihtoehtobudjetissa keskitetään verokevennykset ruoan arvonlisäveron alentamiseen. Se olisi sosiaalisesti oikeudenmukaisempi ratkaisu. Lisäksi KD:n vaihtoehtobudjetissa esitetään alkoholi- ja tupakkaveron korottamista kuin myös eräiden pääoma-liikkeiden ankarampaa verotusta. Tuloveroasteikkoon tekisimme vain inflaatiokorjaukset.

Pientuloisten lapsiperheiden asemaa vaihtoehtobudjetissamme vahvistaisimme uudella ansiotulovähennyksellä, joka myönnettäisiin tulonsaajalle, joka on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan.

Hallituksen esitykseen sisältyvä verontilityslain muutos pienentää seurakuntien osuutta yhteisöverosta 0,19 prosenttiyksiköllä 1,94 prosentista 1,75 prosenttiin. Muutoksen vaikutus seurakuntien talouteen on noin 11 miljoonaa euroa. Muutosta perustellaan kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen pienentämisellä, joka vahvistaa seurakuntien taloutta samalla summalla. Asiantuntijakuulemisessa on todettu, miten seurakuntien talous on huonontunut, kun niitä ei ole kompensoitu viime vuosina tehdyistä muutoksista veroperusteisiin. Vaikka jako-osuudet säilyisivät muuttumattomina, olisi vielä noin 35 miljoonaa euroa kompensoimatta.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 2., 3. ja 5. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

*että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (**Vastalauseen muutosehdotukset**) ja*

*että 4. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 12 § muutettuna (**Vastalauseen muutosehdotus**).*

*Vastalauseen muutosehdotukset***1.****Laki****tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 48 §:n 4 momentti, 80 §:n 7 kohta, 93 §:n 1 momentti, 105 a §:n 2 momentti, 108 §, 116 a §:n 2 momentti, 116 c §:n 1 ja 3 momentti, 124 §:n 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 3 momentti ja 127 b §:n 2 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 80 §:n 7 kohta laissa 1389/1995, 93 §:n 1 momentti ja 116 c §:n 3 momentti laissa 896/2001, 105 a §:n 2 momentti ja 124 §:n 3 momentti laissa 1275/2004, 108 § laeissa 1502/1993 ja 1126/1996, 116 a §:n 2 momentti laissa 229/1999, 116 c §:n 1 momentti laissa 1065/2003, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 3 momentti laissa 1128/2005 ja 127 b §:n 2 kohta laissa 1162/2002, sekä

lisätään 95 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1065/2003, uusi 5 kohta, 105 a §:ään, sellaisina kun se on laeissa 1126/1996, 716/2004 ja 1275/2004 uusi 3 ja 4 momentti, 127 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 995/2000 ja 1273/2004 sekä mainituissa laissa 1128/2005, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

48, 80 ja 93 §
 (Kuten VaVM)

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

5) muun kuin kotipaikkakunnalla sijaitsevan asunnon asumiskustannukset silloin, kun verovelvolliselle myönnetään työmatkavähennys viikonlopun matkoista. Näitä asumiskustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 5 600 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 400 euroa (**omavastuuosuus**). (Uusi)

105 a §

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys

(2 mom. kuten VaVM)

Edellä 2 momentissa olevien säännösten estämättä verovelvollisella, joka on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, on oikeus vähentää 53 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta tulojen 7 230 euron määrään saakka ja sen ylittävältä osalta 29 prosenttia. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 4 500 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 14 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 5 prosentilla puhtaan ansiotulon 14 000 euroa ylittävältä osalta. (Uusi 3 mom.)

*Edellä 3 momentissa tarkoitettu vähennys tehdään sen puolison ansiotulosta, joka on vaa-
 tinut vähennystä. Jollei vähennystä voida tehdä
 siten kuin puoliso ovat sitä vaatineet, se tehdään
 ensisijaisesti sen puolison tuloista, jonka
 kunnallisverotuksen puhtaan ansiotulon määrä
 on suurempi. Vähennettävää määrää ei voida
 kuitenkaan jakaa tehtäväksi molempien puoliso-
 iden osalta. (Uusi 4 mom.)*

108, 116 a, 116 c, 124, 125, 127 a ja 127 b §
(Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

4.

12 §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtion jako-osuus on 76,03 prosenttia, kuntien jako-osuus on 22,03 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus on 1,94 prosenttia yhteisöverosta. Evankelisluterilaisten seurakuntien yhteisövero on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seura-

kuntien yhteisövero on 0,08 prosenttia seurakuntien yhteisöverosta.

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 91,9065 prosenttia ja seurakuntien osuus 8,0935 prosenttia.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2006

Bjarne Kallis /kd

VASTALAUSE 4

Perustelut

Vihreiden mielestä veropohjan on oltava riittävän laaja, jotta hyvinvointipalvelut ja tulonsiirrot voidaan rahoittaa nyt ja tulevaisuudessakin. Hallituksen tekemät veronalennusesitykset ovat koko hallituskauden ajan olleet valtiontalouden kestävyyyteen nähden liian suuria, eikä perusturvan parantamiseen tai kuntatalouden vahvistamiseen ole löytynyt riittäviä resursseja.

Hallituksen esityksessä verotusta kevennetään 655 miljoonalla eurolla ja samalla vahvistetaan kuntien veropohjaa 185 miljoonalla eurolla. Kuntien veropohjan kasvattaminen ja valtion veronalennuksista johtuvien verotuottojen menetysten kompensoiminen kunnille on järkevää politiikkaa. Tältä osin Vihreät yhtyvät hallituksen esitykseen. Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen pienentämisen tulee jatkossa jäädä pysyväksi osaksi kuntien tuloja, eikä sitä tule leikata pois vuoden 2008 valtionosuuksien prosenteissa.

Veronalennusten suuruuden ja kohdentamisen osalta vihreä eduskuntaryhmä katsoo, että veronkevennysten toteuttaminen hallituksen esittämässä laajuudessa ei ole tarkoituksenmukaista. Vihreiden veronalennusesitys tarkoittaa, että verotusta kevennetään noin 400 miljoonalla eurolla. Loput hallituksen ehdottamista veronalennuksista pitää käyttää palveluiden vahvistamiseen ja perusturvan parantamiseen. Vihreiden vaihtoehtobudjetissa liikkumavaraa on siirretty veronalennuksista minimiäitiys-, isyys- ja vanhempainrahan korottamiseen, opintotuen 15 prosentin tasokorotukseen, elatustuen korotukseen ja pienintä kansaneläkettä saavien eläkkeen parantamiseen.

Veronalennuksia perustellaan niiden dynaamisilla vaikutuksilla. Dynamiikan kannalta ei ole edullista, että veronalennukset on painotettu suurituloisille. Veronalennukset pitääkin vihreiden mielestä painottaa pientä palkkaa saaville,

jotta vaikutukset olisivat toivotunlaiset. Myös etuuksien korotuksilla on dynaamisia vaikutuksia, sillä ne parantavat yhtä lailla ostovoimaa.

On huomioitava, että matalissa tuloluokissa tehdyt veronalennukset heijastuvat kaikkiin tuloluokkiin euromääräisesti samansuuruisina. Oikeudenmukaisuudesta puhuttaessa on myös mahdollista ajatella niin, että juuri euromääräisesti tasasuuruiset veronalennukset ovat kaikin tasapuolisimpia.

Ehdotamme, että valtionverotuksen ansiotulovähennystä kasvatetaan, mutta muutamme sen rakennetta niin, että se kertyy valiokunnan esitystä nopeammin 2 500—7 000 euron tuloilla ja sen jälkeen loivemmin niin, että 400 euron vähennyskatto saavutetaan suunnilleen samoilla tuloilla kuin hallituksen esityksessään. Tämä kompensoi kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen pienentämisen ja lisäksi keventää useimpien palkansaajien verotusta. Samaan aikaan käsiteltävän veroasteikkoesityksen yhteydessä ehdotamme, että veroasteikossa tehtävät veronalennukset peruutetaan lukuun ottamatta alimman verotettavan ansiotulon rajan korottamista, jota ehdotamme tehtäväksi korkeampana. Alimman rajan korottamisella on euromääräisesti samansuuruinen vaikutus kaikissa tuloluokissa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 2.—4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että 5. lakiehdotus hylätään ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 125 §:n 2 momentti muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

1. lakiehdotus

125 §

Valtionverotuksen ansiotulovähennys

Vähennys on 5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta

tulojen 7 000 euron määrään saakka ja sen ylittävältä osalta 2,5 prosenttia. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 400 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 0,9 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2006

Anni Sinnemäki /vihr